

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Abbati Et Conventvi Farfensi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

voluerit super iis de quibus, ut diximus, probabiliter est suspectus vel publicè infamatus impudentibus promotionem ipsius secundum canonicas sanctiones, electionem ejus poteris de jure castrare. Ad hæc, si Lincolnienses Canonici præcepto tuo juxta formam mandati nostri parere noluerint, in eos tamquam inobedientes & contumaces canonican poteris proferre censuram. Ceterum hæc omnia tibi noveris non tamquam delegato, sed quasi ordinario, esse rescripta. Datum Viterbij 1 v. Kal. Augusti, anno duodecimo.

*ABBATI ET CONVENTIVI
Farfensi.*

CVM venerabilis frater noster Sabiniensis Episcopus coram dilectis filiis nostris Rogero tituli sanctæ Anastasie Presbytero & Pelagio sanctæ Lucie ad septa folia Diaconi Cardinalibus, quos sibi & R. procuratori vestro concessimus auditores, Ecclesiam sancti Viti de Granica cum suis possessionibus & suis pertinentiis periuissim, afferens eandem ad se tam in spiritualibus quam temporalibus pertinere, idem procurator, nondum ejusdem Episcopi intentione fundata, præproprie sic respondit, quod etsi dicta Ecclesia dudum fuerit Ecclesiae Sabinensis, eam tamen Episcopus non poterat vendicare, quam ex permutationis causa Farfense monasterium obtinebat, ad hoc probandum quoddam exhibens instrumentum, in quo continentia prima facie videbatur quod Theodo Episcopus cum suorum sacerdotum assensu prædictam Ecclesiam sancti Viti pro quibusdam Ecclesiis & rebus aliis in concubium vestro duxerat monasterio concedendam. Ad hac autem Episcopum proposuit memor intentionem suam per respondentem hujusmodi esse fundatam. Cum enim pars vestra responderit se dictam Ecclesiam ex permutatione facta per Sabinensem Episcopum obtinere quam etiam publico nitebatur instrumento probare, confiteri per consequentiam videbatur se credere quod Ecclesia saepedicta tempore permutationis pertinuit ad Ecclesiam Sabinensem, cum permutatio inter contractus bonæ fidei computetur, nec cum alio quam cum domino vel cum eo qui habetur loco domini legitimè valeat celebrari, adiens quod etsi confessioni hujusmodi stare veller in quantum contra vos facere videbatur, instrumentum tamen hujusmodi contra se minimè admittebat, quod nec tabellionis auctoritate nec subscriptione

stium dinoscitur esse fulcitur. Sed ad hoc pars vestra respondit quod cum procurator id in modum exceptionis objecerit, non videbatur ex adversæ partis intentione fuisse confessus: quia juxta legitimas sanctiones qui exceptione utitur, non aestimatur de intentione adversarij, cum quo agitur, confiteri, adjungens quod etsi permutationis tempore cœnobium Farfense crediderit dictam Ecclesiam sancti Viti ad Sabinensem Ecclesiam pertinere, procurator tamen prædictus ex certis causis seu verisimilibus conjecturis creditatem suam postmodum potuit taliter informare ut nunc crederet eandem Ecclesiam ad Sabinensem Ecclesiam tunc temporis non spectasse. Porro memoratus Episcopus ad probandum quod jamicœta Ecclesia ad se in temporalibus pertinebat, quosdam testes induxit, per quos nitebatur ostendere quod tam dictam Ecclesiam quam molendina, terras, & alia bona ejus Sabinenes Episcopi diutius possederunt, de illis pro sua voluntatis arbitrio liberè disponendo. Quodam quoque testes ad probandam præscriptionem ex vestra fuerunt parte producti; per quorum aliquos vester procurator afferuit sufficienter ostendum quod à nonaginta annis eandem Ecclesiam cum molendinis & aliis bonis ejus vestrum monasterium possederat in quiete. Sed ad hoc pars Episcopi respondebat quod etsi quidam testes de nonaginta annis deponere videantur, quia tamen de juris ordine tempora schismatum quæ temporibus bonæ memoriae Innocentij & Alexandri Romanorum Pontificum intercessisse noscuntur, & de nostra indulgentia speciali Episcopo memorato concessa tempus Conradi quondam Sabinenis Episcopi, cum propter ejus absentiam, qui pastoralem curam gefit in Ecclesia Maguntinensi, & illorum incuriam quibus Sabinenis episcopatus diversis temporibus fuit cura commissa, ejusdem episcopatus jura neglecta fuerint, debeat de computatione subduci, cum eundem Episcopum in eo statu quoad defendenda Sabinenis episcopatus jura duxerimus reponendum quem habuit quando idem Conradus Sabinenis Ecclesiae præsulatum accepit, residuum temporis proculdubio ad legitimæ præscriptionis limitem minime pertingebat. Super iis igitur & aliis propositis coram Cardinalibus supradictis deliberatione cum fratribus nostris habita, intelleximus supradictum Episcopum intentionem suam minimè fundavisse per depositiones testium vel procura-

* Vide supra
lib. II. epist.
84. 167.

Y

Tom. II.

354 Epistolarum Innocentij III.

toris supradicti responsonem, qui, sicut præmissum est, exceptionem obiciens, de intentione adverſe partis non intelligitur fuisse confessus, vel etiam per instrumentum ex adverſo exhibitum, cùm in eo Theodo Episcopus, à quo permutatio facta proponitur, non dicatur Episcopus Sabinensis, quamquam in transcripto quo procurator utebatur appositorum fuerit *Sabinen.* per vitium falsitatis. Licet autem nimis excesserit qui transcriptum illius instrumenti falsavit, qui tamen delictum personæ non debet in damnum Ecclesiæ redundare, ac non solum ante sententiam, verùm etiam post, obici potest exceptio falsitatis, cùm fallorum instrumentorum prætextu lata sententia usque ad viginti annorum spatiū valcat retractari, veritate comperta noluius ut id vestro monasterio præjudicium generaret. Quia vero nobis constituit supradictam Ecclesiæ sancti Viti constitutam esse in dioceſi Sabinensi, episcopale jus in omnibus spiritualibus eidem Episcopo adjudicavimus in eadem, illis duntaxat exceptis quæ per authenticæ scriptæ ei dinoscuntur esse subtracta, cùm per privilegium vel præscriptionem legitimam nullatenus probaretur exempta. Verùm quia dictus Episcopus, qui eandem Ecclesiæ sibi quoad temporalia vendicabat, munitus se super hoc præscriptione legitima non ostendit, quamquam probaverit Episcopos Sabinenses bona ejusdem Ecclesiæ aliquanto tempore possedisse, vos ab impietitione ipsius quoad temporalia ejusdem Ecclesiæ sententialiter duximus absolvendos. Nulli ergo &c. hanc paginam nostra diffinitionis infringere vel ei &c. usque incursum. Datum Viterbiji 11. Non. Augufti, anno duodecimo.

E I S D E M .

Epist. 93.
De eadem re.
Cap. Cùm ve-
netabilis. De
relig. domib.

* In quarta col.
lett. Cantia

CVM venerabilis frater noster Iohannes Sabinensis Episcopus coram dilectis filiis nostris Rogerio tituli sanctæ Anastasia Presbytero & Pelagio sanctæ Lucie ad septa folis Diacono Cardinalibus, quos sibi & Ricardo procuratori veftro concessimus auditores, Ecclesiæ sancti Angeli de Tancia cum suis possessionibus & pertinentiis petiſſer, afferens eandem ad se tam in spiritualibus quam temporalibus pertinere, primò possessorium & postea peritorium intentando, allegavit ante omnia jus commune, quia cùm eadem Ecclesia sit constructa in Sabinensi dioceſi, ut dicebat, sub ipsius debebat confidere potestate juxta canonicas sanc-

tiones. Verùm cùm ex vestra fuisset parte negatum eandem Ecclesiæ in prædicta dioceſi constitutam, idem Episcopus ad hoc probandum privilegium bona memoriæ Anastasij Papæ prædecessoris nostri coram ipsis exhibuit, in quo mons Tancia pro Sabinensi episcopatus termino ponitur, & inter alias Ecclesiæ Sabinensi episcopatus eadem Ecclesia sancti Angeli numeratur, ac in prædicto monte dicitur esse constructa, hoc idem per publicum instrumentum quo procurator vester utebatur ostendens, in quo dicitur quod dicta Ecclesia sita est in territorio Sabinensi, cùm Sabinensi dioceſis longè amplius quam Sabinensi territorio extendatur. In temporalibus quoque ad se dictam Ecclesiæ pertinere idem Episcopus nitebatur ostendere per publicum instrumentum, in quo continetur expreſſe * Iohannem Episco-
pum Sabinensem Hugoni Farfensi Abbatii & duobus personis post ipsum Gualdum Pontianellum, in quo est dicta Ecclesia, cùm suis pertinentiis locavisse pro annua quatuor solidorum Papiensium pensione in Assumptione beatæ virginis perfolenda. Sed pars vestra proposuit instrumento prædicto nullam fidem penitus adhibendam propter superlinearem scripturam & rasuram in loco suspecto factam, ubi videbilet annotatio temporis recenseretur. Fuit insuper ex Episcopi parte propositum quod cùm * Ecclesiæ sancti Angeli nomine multo tempore fuerit certa pension Ecclesiæ Sabinensi soluta, manifeste liquebat ad eandem Ecclesiæ, à qua locatio facta fuerat, supradictam Ecclesiæ jure proprietario pertinere. Præterea cùm bona memoria Lucius Papa prædecessor noster injunxit Sabinensibus ut ad recuperationem Tanciæ, quam eo tempore teñebatis, intenderent, & per eosdem Petrum de Bono tunc Sabinensi episcopatus procuratori tam Tancia quam Ecclesiæ sancti Angeli fuerit restituta, & vos eandem Ecclesiæ postea duxeritis occupandam, ejusdem erat Episcopo restitutio facienda, sicut idem Episcopus ea omnia per idoneos testes asserebat esse probata. Ad hæc autem procurator respondebat prædictus quod eti quidam testes se vidisse deponant Ecclesiæ sancti Angeli pensionem quatuor solidorum Sabinensi Episcopo perfoluisse, nullum tamen ex hoc vestro monasterio poterat præjudicium generari, cùm non appareat pensionem ipsam ex parte monasterij fuisse solutam. Quamquam etiam testes afferant se vidisse mul-